

CENDOC-MUJER

Kvinneinformasjonsnettverket RIM

PERU

Virginia Quevedo

CENDOC-MUJER

CENDOC-MUJER

Centro de Documentacion Sobre La Mujer

Av. Mcal. La Mar 170

Lima 18, Peru

Tel: + (51) 1-242 9206 / - 447 2355

Fax: - 241 3688

e-mail: cendocmujer@cedoc-mujer.org.pe

www.cendoc-mujer.org.pe

CENDOC-MUJER

Kvinneinformasjonsnettverket RIM, Peru

Evalueringsrapport

Av Virginia Quevedo

Bergen/Lima/Santiago, desember 2001

© Kvinnefronten i Norge

Evalueringen er støttet av FOKUS/Norad

Utgiver: Kvinnefronten

Osterhaugsgata 27

0183 Oslo, Norway

Tel/fax: + (47) 22 20 64 00

e-mail: kvinnefronten@online.no

www.kvinnefronten.no

www.fokuskvinner.no

Layout: Camilla Løland og Thera Mjaaland

Foto: Agnete Strøm

Oversatt fra spansk til norsk av Helen Ørvig

Trykkeri: Allkopi

CENDOC-MUJER

**KVINNEINFORMASJONSNETTVERKET RIM
PERU**

”Vi er imidlertid så heldige at vi kan regne med kvinnedokumentasjonssentrene som et levende symbol på den peruanske feminisismen med sine erfaringer, prosjekter, respektløshet og omveltninger.”

I 1991 myrdet Sendero Luminoso, 'Lysende Sti', fem kvinnelige ledere av kvinnenes overlevelsesorganisasjoner. De var ledere av Melkeglasskomiteene/Vaso de Leche, og Felleskjøkkenene/Olla Communa. Men de peruanske kvinnene lot seg ikke stanse, og mobiliserte til åpen motstand mot Sendero Luminoso. Den 15. februar 1992 myrdet Sendero Luminoso kvinnenes fremste leder. Maria Elena Moyano var en av grunnleggerne av Melkeglasskomiteene og ordfører i slumbydelen Villa el Salvador utenfor Lima. Hun ble skutt på kloss hold av Sendero Luminoso, slept ut på torget og sprengt i småbiter med dynamitt. Dagen før hadde hun ledet en fredsmars i Lima i protest mot Sendero Luminoso.

Denne statuen av Maria Elena Moyano hedrer alle kvinnekampens ledere og martyrer.

Innhold

1 INNLEDNING	11
Historie og sosial sammenheng	11
Betraktninger omkring evalueringen	14
2 BESKRIVELSE AV RIM-MEDLEMMENE	17
Kommentarer og anbefalinger	21
3 ORGANISATORISK OPPBYGGING	24
Kommentarer og anbefalinger	25
4 RIMS TILBUD TIL MEDLEMMENE	30
Opplæring: Kurs – nivå 1	30
Kommentarer	31
Anbefalinger	34
Den tekniske bistanden	35
Kommentarer og anbefalinger	36
Besøk hos RIM-medlemmene	36
Kommentarer	37
Anbefalinger	37
Opplæring: Kurs – nivå 2	38
Kommentarer og anbefalinger	38
Materiell som RIM-medlemmene mottar	39
Kommentarer og anbefalinger	40
WEB side/hjemmeside	40
Kommentarer og anbefalinger	40
Nyhetsbrevet “La Lechuza”	41
Anbefalinger	41
Ukentlig informasjonsbulletin	41
Anbefalinger	41
5 VIRKNINGER LOKALT OG REGIONALT	43
Anbefalinger	44
Lokale dokumentsamlinger	44
Spredning av informasjon	45
Den politiske dimensjonen	45
6 SLUTTKOMMENTAR	49

Fotografiet til høyre samt på side 10, 16 og 23 er fra kvinnenes vaskekooperativ i Cajamarca.

1

Innledning

Historie og sosial sammenheng

I 1991 ble Nettverket av Kvinneinformasjonsenheter dannet mellom fire institusjoner i fire byer: Chimbote, Huancayo, Cusco og Lima; senere slutter Trujillo og Tarapoto seg til det. I målsettingen for dette nettverket nevnes:

- Desentralisering av den informasjonen som eksisterer om kvinnen.
- Styrking av kvinneorganisasjonene i de forskjellige fylkene i landet.
- Strukturering av et opplæringsprogram i behandling og systematisering av den dokumentasjonen som finnes i hvert av kvinnekonsultasjonssentrene.

Men i 1992 ble det videre arbeid for å nå disse målene sterkt svekket av den vanskelige politiske situasjonen i landet, og arbeidet ble begrenset til kun å være en utveksling av publikasjoner og bibliografier. Fem år senere, i 1997, beslutter Cendoc-Mujer¹ å ta opp igjen nettverksarbeidet fra det første prosjektet, men nå som Kvinneinformasjonsnettverket (RIM)². Fra 1998 blir RIM støttet av FOKUS/Norad gjennom Kvinnefronten i Norge.

Cendoc-Mujer er ikke bare initiativtakeren til RIM, men er også med som medlem av nettverket og er RIMs tekniske hovedressurs. RIM's viktigste mål er å:

- Fremme integreringen av nye medlemmer.
- Skaffe medlemmene teknisk opplæring ut fra kjønnsperspektivet.
- Gi medlemmene teknisk støtte året rundt.
- Sende regelmessig rundt materiale som øker medlemmenes dokumentsamlinger.

¹ Cendoc-Mujer deltar også i et latinamerikansk nettverk som ble dannet i 1990 innenfor rammen av det Latinamerikanske kvinnemøtet i San Bernardo, Argentina.

² Nettverket har nå 17 medlemmer. Disse hører til i samtlige av de 3 hovedregionene i landet: kysten, høyfjellet og jungelen.

- Fremme sosiale og politiske endringer gjennom medlemmenes arbeid for effektiv bruk av dokumentasjonssentrene og bibliotekene.

For tiden finnes det 500 dokumentalister i Peru, hvorav bare 4 er bosatt og arbeider i provinsene. Desentraliseringen krever derfor at kvinner læres opp til å ta hånd om bibliotek og dokumentasjonssentre i fylkene i Peru. Cendoc-Mujer legger stor vekt på betydningen av å ivareta kvinneinformasjonssamlinger som del av det nasjonale kulturelle felleseie.

RIMs dokumentasjonssentrene spesialiserer seg på informasjon om kvinnen, og sentrenes brukere får hjelp og veiledning av personer tilknyttet institusjoner/organisasjoner innenfor den lokale eller nasjonale kvinnebevegelsen. En av RIMs målsettinger er at RIMs medlemsorganisasjoner skal tilby materiale som er analysert ut fra en rekke nøkkelord, alle med et feministisk perspektiv.

Strategien med å desentralisere informasjonen, å fremme opprettelse av kvinnekundokumentasjonssentre i alle regioner/fylker i landet, betyr ikke bare tilbud om en spesialisert tjeneste, men oppmuntrer til samhandling hvor de lokale sentrene kan iverksette egne planer for å utveksle materiale. På denne måten styrkes spredning av lokalt og nasjonalt grunnlagsmateriale om kvinnen, noe som gjør at RIMs strategi, som er uten sidestykke, har stor politisk, sosial og kulturell innflytelse i landet.

Ifølge en uttalelse av Diana Miloslavich³, så hører RIMs målsetting, slik den fremmes av Cendoc-Mujer, hjemme i en ny strategi for den peruanske feminismen. Den peruanske feminismen hadde fra begynnelsen av en typisk sentralistisk tendens⁴ som ikke vektlegger godt nok erfaringene til de lokale kvinneorganisasjonene. Den peruanske feminismen tar dermed ikke stilling til at desentraliseringen er en grunnleggende premiss for demokratiseringen av landet. Diana Miloslavich påpeker at i dagens Peru blir det organisert nasjonal koordinering av de mange instanser som kjemper for demokratiet. RIM plasserer seg naturlig innenfor denne sammenhengen med sin målsetting og sitt arbeid. Denne nye måten å forstå politiske prosesser på er nettopp det som ligger bak det landsomfattende arbeidet med å danne og konsolidere kvinnekundokumentasjonssentre og/eller -bibliotek som systematiserer informasjon ut fra et feministisk perspektiv.

Regjeringen til den nåværende president Alejandro Toledo, har dannet "Nasjonallråd for Desentralisering". Her er det en uttalt politisk målsetting som vil kunne gi en aktuell politisk ramme for RIMs arbeid, tatt i betraktning, som Diana Miloslavich sier, at det hittil er gjort svært få erfaringer i desentralisering.

Overgangsregjeringen, den som overtok styret etter Fujimori i 2000, satte i gang danningen av tverrpolitiske samarbeidskommisjoner med navnet "Kamp mot Fattigdommen" i alle landets fylker med bred deltaking av forskjellige sosiale organi-

³ Deltaker i den feministiske NGOen Flora Tristán og arbeidstaker i Lima kommune.

⁴ For Diana Miloslavich kom denne tendensen i peruansk feminisme klart til uttrykk i dokumentet som ble lagt frem på FNsIV Verdenskonferansen om kvinnen, Beijing 1995.

sasjoner. Disse prosessene som er startet for å fremme demokratisk gjenoppbygging er for den nåværende regjering som er ledet av Alejandro Toledo, selve grunnlaget for folkets aktive medvirken. I tillegg er det blitt organisert i sju av landets fylker et "Nettverk av Samarbeidskommisjoner for Fred" der i alt 35 frivillige organisasjoner er engasjert. Disse kommisjonene har startet en bred sosial bevegelse, og noen av RIM-medlemmene deltar her.

Det må fremheves at Cendoc-Mujer er den eneste NGO i Peru som har spesialisert seg i opplæring av dokumentbehandling ut fra et feministisk perspektiv. En spesialitet som det ikke har vært lett å finne en plass til innenfor den peruanske feminismen da RIM befinner seg i en krysning av forskjellige etablerte felter:

- Kvinnens organisasjonsarbeid.
- Feministisk kulturell produksjon.
- Prosjekter som går på feministisk kommunikasjon og media.
- En ny måte å forstå arbeidet med informasjonsanalyse på.
- Spredning av materiell produsert av kvinnebevegelsen.

Cendoc-Mujer plasserer et nytt tema på kvinnebevegelsens politiske agenda: å analysere informasjon ut fra et feministisk perspektiv det som har blitt produsert av og om kvinner. Kort sagt: bibliotekvitenskap og feminisme.

Nidia Sánchez og Ana María Yáñez⁵ fortalte oss at i 1998 besluttet "Manuela Ramos" å skaffe MicroIris-pakken til katalogiseringen av organisasjonens dokument-samling. De fant ut at det i Peru bare var ett firma som førte dette produktet. Men det fantes (finnes) ingen som kunne tilby opplæring eller teknisk hjelp til å bruke produktet. En kan heller ikke få teknisk service. I denne sammenhengen sa de to at den service som Cendoc-Mujer tilbyr RIM-medlemmene er nasjonalt sett enestående; de er de eneste i hele Peru som disponerer over nevnte kunnskaper. Dette er kunnskaper som sammen med den erfaringen nettverks-medlemmene får i dag rundt om i landets fylker, utgjør en stor verdi for Perus kvinnebevegelse.

Det er viktig å understreke at den sosiale sammenhengen som RIMs arbeide utvikler seg i er et Peru med stor nasjonal splittelse som følge av det autoritære regimet til Alberto Fujimori (1990-2000), med mangel på solide politiske instanser, med en fattigdom som har nådd et uhørt høyt nivå i de siste årene og med betydelig økonomisk ustabilitet innenfor middelklassen.

⁵ Fra NGO Manuela Ramos-bevegelsen. Leder av Informasjonsavdelingen og ansvarlig for Program for kvinnes medvirkning i politikk.

I dagens svekkete peruanske demokrati, så framstår kvinnekundokumentasjons-sentrene og/eller -bibliotekene som arbeider med informasjonsanalyse ut fra kjønns-perspektivet opp som arenaer hvor det samles inn fragmenter av den oppstykkete historien til kvinnene i Peru. Peru er et land der bare 5% av arbeidstakerne er i formelt, sikkert arbeid, der 50% skaffer seg inntekter gjennom egenaktiviteter (gateselgere, bønder, drosjesjåfører, håndverkere, småhandel), og 80% av befolkningen mottar en inntekt på under 400 dollar.

Som Diana Miloslavich påpeker: "Stilt overfor den økonomiske krisen i NGOene og endringen i finansieringspolitikken til den internasjonale utviklingshjelpen, det første som skjer er at dokumentasjonssentre lukkes, noe som betyr at alt som skrives om og av kvinner ikke lenger blir analysert, og dette er et uhyre stort tap for vår felleseie av kunnskaper, erfaringer og utført arbeid". Til dette tilføyer Cendoc-Mujer at det å lukke et dokumentasjonssenter spesialisert i kvinneinformasjon har alvorlige følger for alle kvinner. Det har følger for deres liv, utdanning og bevisstgjøring, og rammer alle kvinner, ikke bare de som har kunnskaper, erfaringer og arbeid.

Betraktninger omkring evalueringen

For gjennomføringen av denne evalueringen, er det gjort følgende forarbeid:

- Gjennomgåing av Cendoc-Mujers materiale om RIM.
- Møter med Cendoc-Mujer.
- Deltaking i et opplæringskurs som ble holdt i Lima for nye RIM-medlemmer (juli 2001).
- Utsending pr. post av spørreskjema til alle RIM-medlemmene.
- Evalueringsbesøk hos to medlemsorganisasjoner i deres respektive byer Ayacucho og Cajamarca).
- Intervjuer med representanter for to av de viktigste kvinneorganisasjone i Peru ("Flora Tristán" og "Manuela Ramos").

All informanter gav den informasjon som var nødvendig for evalueringen. Cendoc-Mujer utviste den største velvillighet og hjelp i denne prosessen..

Innenfor hvert område som tas opp her, finner en:

- Beskrivelse
- Hva som er oppnådd
- Hindringer

- Kommentarer
- Anbefalinger

Evaluatør ønsker å takke RIM og Kvinnefronten i Norge for det privilegiet det var å bli kjent med dette originale prosjektet, så inspirerende for kvinnebevegelsen i Latin-Amerika og Karibien.

Arbeidet med evalueringen gav anledning til fruktbare samtaler med peruanske feminister og med Helen Ørving, som alle utrettelig arbeider for en forandring i det offentlige og det private sfære av de mange måter å være kvinne på i et land der så mange kulturer møtes.

Kvinnenes frigjøring, den lange vegen mot større grad av frihet, inneholder et løfte om en framtid som vil gjenopprette et helt folks verdighet. Globaliseringen vi er vitne til, vil måtte ta ansvaret for de grader av oppløsning den skaper i befolkningen. Befolkningen som er uten mulighet til å gjennomføre sine prosjekter, betaler – menneskelig sett – en uhyre høy pris ved å bli påtvunget modeller som er en negasjon av befolkningens egne utviklingsplaner.

Vi er imidlertid så heldige at vi kan regne med kvinnedokumentasjons-sentrene som et levende symbol på den peruanske feminismen med sine erfaringer, prosjekter, respektløshet og omveltninger.

2

Beskrivelse av RIM-medlemmene

Medlemmer i RIM er de institusjoner som oppfyller minst fire betingelser:

- Tilhører kvinnebevegelsen på et eller annet nivå.
- Intern stabilitet.
- Har et kvinnekunnskaps- eller bibliotek.
- Interesse for å sikre kontinuitet for dokumentasjonen.⁶

Cendoc-Mujer har reist rundt i landets forskjellige regioner og på jakt etter de institusjoner som er opptatt av temaet kvinne: de institusjoner som deltar i den lokale og/eller nasjonale kvinnebevegelsen og som samtidig oppfyller kriteriene for å kunne administrere et kvinnekunnskaps- eller bibliotek de allerede har eller er i ferd med å opprette. Det er på denne måten RIM dannes i 1998 med 4 medlemmer og siden, år for år, har innlemmet nye institusjoner som oppfyller kriteriene.

RIMs vekst:

Tilslutter seg RIM:	Medlemsorganisasjonens hjemsted:
1998	Trujillo, Cajamarca, Cusco og Lima
1999	Huancayo, Ayacucho, Tarapoto og Arequipa
2000	Puno, Huancavelica, Huaraz, Chimbote og Andahuaylas
2001	Piura, Huánuco, Pucallpa og Iquitos

⁶ For tiden regner RIM med 17 medlemmer: 12 NGOer, tre sosiale organisasjoner, et offentlig bibliotek og et universitetsbibliotek.

Det følgende er en oppsummering av svarene på spørreskjemaet som ble sendt til alle RIM-medlemmene og supplert med informasjon fra besøk hos to medlemsorganisasjoner, den ene i Ayacucho⁷ og den andre i Cajamarca⁸.

1. Blant de faktorene som virket bestemmende for medlemmenes tilslutning til RIM er å:

- Dele informasjon om kvinnenes situasjon med andre som kjemper for kvinnenes frigjøring.
- Synliggjøre lokale erfaringer gjennom et nasjonalt nettverk.
- Spesialisere seg på kvinners situasjon/virkelighet.
- Ha muligheten for å aktualisere informasjon om kvinner.
- Få jevnlig opplæring i både bibliotekvitenskapelig teori og informasjonsanalyse med et feministisk perspektiv.
- Øke informasjonsmaterialet, vekst i antall titler som dokumentasjonssentrene og/eller bibliotekene disponerer over.

2. Med hensyn til fordelene ved å tilhøre RIM, nevnes følgende:

- Medlemmene gir uttrykk for stor grad av tilfredshet ut fra de målsettingene de hadde for å tilslutte seg RIM og ut fra den service de mottar.

De sier at opplæringen har tillatt dem å:

- Bli bedre kjent med innholdet i den bibliografiske samlingen de har.
- Organisere den bedre.
- Stille den til disposisjon for brukerne på en mer effektiv måte.

⁷ Følgende personer ble intervjuet fra COTMA (RIM-medlem): to representanter for det forrige styret: Ada Luz Rojas og Gumercinda Reynaga, tre representanter for det nåværende styret: Elizabeth León, Lía García og Edith Villareal og den ansvarlige for COTMAs dokumentasjonssenter, Gloria Huamaní.

⁸ Representanter for Asociación Mujer y Familia –AMF– (RIM-medlem) ble intervjuet: lederen Cecilia Barrantes, den ansvarlige for AMFs ungdomsavdeling, Néstor Velásquez, Rosina Urteaga fra administrasjonen og Carmen Muñoz, ansvarlig for AMFs dokumentasjonssenter.

De mener at dette har gjort arbeidet i dokumentasjonssenteret mer profesjonelt. De nevner at det har vært avgjørende for dem å få MicroIsis-pakken og fått overført Cendoc-Mujers database. Den regelmessige overvåkingen fra Cendoc-Mujers side av det enkelte RIM-medlems innføringer i databasen, er helt avgjørende for å kunne fortsette å bruke de nye tekniske hjelpemidlene.

Dokumentene de får gjennom RIM er uten tvil det medlemmene setter mest pris på. De påpeker at en stor prosent av det de har av dokumenter har de fått gjennom nettverket. At dokumentsamling stadig får nytt tilfang fører også til at antall brukere øker, samtidig som at tilbudet nå er rikere både kvalitativt og kvantitativt. Veksten i brukerantallet svarer også til en større interesse for å lese, noe som er viktig i et land der analfabetisme, mangel på økonomiske midler og redusert tilgang til lesestoff svekker lesekulturen.

Noen forteller om betydningen det har for dem å få informasjon om og kjennskap til de andre dokumentasjonssentrene i RIM, og andre igjen legger vekt på en øking av dokumentutvekslingen på det internasjonalt.

De politiske gevinsten oppleves som verdifull: å få kunnskaper om kvinners situasjon så vel nasjonalt som internasjonalt. Medlemmene påpeker på en annen side at deres institusjoner er sosialt sett blitt mer synlige i og med at de framtrer for offentlige og private institusjoner i regionen om en unik ressurs. Betydningen RIM har hatt ved å øke dokumentsamlingene deres og å bringe informasjonen opp på et høyere plan understrekes og dette kommer ikke bare brukerne tilgode, men også dem som arbeider i institusjonene og for målgruppene for institusjonens prosjekter.⁹

3. Hva angår typen brukere som henvender seg til sentrene, så varierer disse i overensstemmelse med typen medlemsorganisasjon:

- Forskere, universitetslærere og studenter
- Institutter for høyere utdanning
- Skoleelever fra grunnskole og gymnas
- Profesjonelle
- Folk som arbeider i medlemsorganisasjonene, i sosiale organisasjoner, i kommunen, i NGO, i de regionale regjeringene, i kvinneorganisasjoner.

4. Med hensyn til medlemsorganisasjonenes kontakt med andre dokumentasjonssentre og/eller bibliotek på lokalt nivå, opplyser alle at de har jevnlig kontakt med regionens øvrige sentre og/eller bibliotek.

⁹ I Cajamarcas tilfelle (AMF), ble det konstatert at da organisasjonen gjennomførte sin institusjonelle strategiplan, viste Dokumentasjonssenteret seg å være en grunnleggende ressurs for institusjonens utvikling. Dette gjorde det nødvendig for den ansvarlige for dokumentsamlingen i organisasjonen å lære opp flere på arbeidstedet i bruken av dokumentasjonssenteret for å gi dem de tekniske kunnskapene som må til for å kunne lete frem materialer.

5. I spørreskjemaet som ble sendt medlemmene, var det tatt med et spørsmål om hvorvidt RIM er et nettverk eller om det bare dreier seg om brukerstøtte fra Cendoc-Mujers side. Svarene fremhever fire elementer som sannsynliggjør at RIM er et nettverk:

- Gjennom RIM etableres det kommunikasjon. Grupper av personer som er geografisk atskilt tar kontakt med hverandre ut fra ønsket om å hjelpe hverandre.
- Det kulturelle felleseie øker.
- Den lokale interessen for temaer som angår kvinner blir vekket.
- Medvirker til betydelige fremskritt i desentralisering av informasjon.

6. Hva angår hvert medlems bidrag til RIM, er det et tydelig engasjement for å nå målene for nettverket. Det å fremme kvinnes rettigheter gjennom kontakten med brukerne karakteriseres som et arbeid til støtte for RIMs grunntanke: "Vi vinner nye kvinner for saken vår," sier noen. I de tilfeller der det er et direkte kontakt med universiteter, viser det seg at der hvor tema vedr. kvinner er blitt inkludert i noen av fagene, der råder lærerne sine studenter å henvende seg til medlemsorganisasjonens respektive dokumentasjonssentre.

Flere understreker dokumentasjonssentrene mangel på økonomiske midler, som fører til at de ikke har tilstrekkelig med arbeidskraft for å løse alle de oppgavene som kreves for å styrke RIM.

7. Med hensyn til nødvendigheten av å sikre kontinuiteten for RIM sier medlemmene at det finnes svært få kvinnekonsultasjonssentre eller bibliotek som har innarbeidet kjønn i sin analysemetode og i de tjenestetilbudene de gir lokalsamfunnet. Disse er de eneste stedene med tilbud på kvalitetsinformasjon om kvinnen. RIM sprer informasjon om kvinnen, noe som styrker kvinnes stilling fordi det bidrar til en bevisstgjøring av brukerne i kjønnstemaer. Alle disse grunnene bestyrker idéen om RIMs kontinuitet.

8. Samtlige medlemmer bekrefter å tilhøre kvinnebevegelsen på sitt sted og derigjennom den nasjonale peruanske kvinnebevegelsen.

Kommentarer og anbefalinger

Den dokumentsamlingen som hvert av medlemmene har mottatt gjennom RIM, utgjør i de fleste tilfellene 50% av det materialet som forefinnes i hvert dokumentasjonssenter.¹⁰ Denne arbeidsmetoden til RIM er meget vellykket idet det betyr en forbedring av de tjenestene som tilbys sentrenes brukere. Den mengden av dokumenter sentrene får, gjør også det mulig for dem å spre materiell videre til andre institusjoner innenfor samme fylke.

Medlemsorganisasjonene viser profesjonell kapasitet i måten de definerer sin rolle overfor brukerne. RIM har oppnådd på en indirekte måte å vise i hver region at RIM, p.g.a. den type dokumenter sentrene har, er en unik ressurs i forhold til temaet kvinne. I noen tilfeller, for eksempel i Ayacucho, er det blitt dannet kjønnsstudier på universitetene hvor hovedkilden til informasjon er RIM-medlemmets dokumentasjonssenter. Og i Cajamarca tilfelle har studenter skrevet oppgaver som hovedsaklig er basert på informasjon fra dokumentene dokumentasjonssenteret har. Det dreier seg da om temaer som studentene her ikke tidligere har studert eller forsket på.

Den opplæringen som blir gitt er nok et poeng i RIMs favør og noe som har gitt en fortjent anerkjennelse til Cendoc-Mujer for deres arbeide med teknisk rådgivning. Det er nærliggende å påstå at opplæringen, både den tekniske og den politiske, utgjør på en uformell måte en virkelig skole for utdanning av kvinner i administrering av dokumentasjonssentre med et kjønnsperspektiv, et tema som utvikles dypere i avsnittet "Opplæringen" i denne rapporten.

Det er institusjonene som slutter seg til RIM og ikke de arbeidstakerne som er ansvarlige for dokumentasjonssentrene og/eller bibliotekene. Dette forholdet representerer reelle problemer med hensyn til kontinuiteten for hvert RIM-medlem. Økonomiske begrensninger innen hver institusjon rammer direkte de ansvarlige for dokumentasjonssentrene: som reduserte inntekter, redusert tid til dokumentasjonssenteret, økt ansvar innenfor institusjonene eller oppsigelse av vedkommendes kontrakt, som igjen betyr et tap av det RIM har investert i denne personen, som er senterets fagperson.

Så lenge institusjonene ikke kan regne med å ha et eget budsjett for dokumentasjonssentrene sine, er det uunngåelig at disse blir de første ofrene for nedskjæringer i institusjonens funksjoner med de følgene dette har, slik Diana Miloslavich

¹⁰ De mottar også dokumenter fra kvinne-NGOer som ikke er tilsluttet RIM. Denne kontakten har imidlertid vesentlig vært etablert gjennom RIM.

har påpekt. Muligheten for å finne finansiering av den lokale driften til hvert av dokumentasjonssentrene for å styrke RIMs stabilitet på nasjonalplanet må utredes.

Dessverre hender det at regjeringene i Latin-Amerika som overtar etter autoritære styrever, ikke synes å ha noen politisk visjon mht å ta i bruk denne kontingenten av skolerte kvinner i de nye politiske prosessene i demokratiseringen, med unntagelse av de kvinner som er knyttet opp mot partiapparatet og/eller er akademikere. Når man i tillegg tar i betraktning at disse yrkeskvinnene ikke har en tittel som profesjonelle og at deres erfaringer helst er knyttet opp mot en autonom kvinnebevegelse, er det bare å konstatere hvilket tap dette er for landet i sin helhet og spesielt i forhold til de investeringene som kvinnebevegelsen har stått for år etter år. I denne sammenhengen betyr det å satse på kvinnenens fortsatte virke i de respektive dokumentasjonssentre å se dokumentasjonssentrene som betydningsfulle prosjekter i seg selv, og ikke bare som en del av arbeidet til institusjoner med mer omfattende prosjekter. Det dreier seg om å finne frem til mer varige institusjonelle mekanismer som sikrer de personene som arbeider i disse sentrene, dvs direkte økonomisk støtte til dokumentasjonssentrene.

De autoritære regimene etterlater seg dype spor av frykt i befolkningen som er vanskelig å kaste av seg. Denne arven er klart til stede nå enkelte RIM-medlemmer har vanskeligheter med å utvikle mer aggressive strategier for å gjøre institusjonen bedre kjent og for å etablere en mer formell forbindelse med offentlige og private institusjoner.¹¹ I Ayacucho, for eksempel, har de ikke noe skilt på gatedøren til dokumentasjonssenteret. "Vi kan ble frastjålet det vi har her inne," forklarer den ansvarlige for senteret. Om kriminaliteten vel har økt på stedet, så representerer den neppe den eneste faktoren som kan rettferdiggjøre denne anonymiteten.

Spredningen av informasjon om sentrenes tilbud foretas fortsatt på måter som ivaretar sikkerhet for de som arbeider der: organisasjoner de kjenner, personer de kjenner som nå arbeider i de lokale myndighetene, universiteter osv. Demokratiseringen er sterkt forbundet med frigjøringen av kvinnene. Jo større anledning til medvirkning i den offentlige politikken, desto høyere blir nivået til samfunnets borgere der de finner sin plass i de nye demokratiseringsprosessene som dukker opp. Prosesser som tar tid fordi det betyr å gå igjennom dyptliggende vonde følelser forbundet med den utelukkingen som har vært den typiske rammen som de organisasjonene og de NGOene som er medlemmer av RIM har utviklet seg innenfor. En utelukking som ikke bare har vært av økonomisk karakter, men også har gått på den sosiale og politiske medvirkningen.

¹¹ I avsnittet "Den organisasjonsmessige oppbyggingen" er det tatt med noen forslag på dette punktet.

3

Organisatorisk oppbygging

Den tekniske rådgivningen som Cendoc-Mujer har gitt gjennom årene, har konsentrert seg om opplæringen av de ansvarlige for dokumentasjonsentrene og bibliotekene til medlemsorganisasjonene. Opplæringen i tekniske temaer og i feministisk politikk har gått foran det å danne fra begynnelsen av en organisk struktur som samsvarer med tradisjonelle begrep om hvordan et nettverk bør være. Erfaringen viser at de nettverkene som klarer seg er de nettverkene som satser på engasjement og trening av sine medlemmer i startfasen for så senere å ta spranget til en organisatorisk struktur basert på kvinnenens kompetanse.

De organisasjonsmessige utfordringene til et nasjonalt nettverk er spesielt store i Peru på grunn av geografien, fordi det er vanskelig å komme frem til byer og bygder siden vegnettet ikke er utbygd.

Hvis man i tillegg til disse faktorene tilføyer medlemsorganisasjonenes mangel på økonomisk stabilitet, vil det være ganske merkelig å snakke om en solid organisatorisk struktur. For å få til det vært nødvendig med den tiden nettverket har brukt til å arbeide på grunnplanet. En strategi som bare har vært mulig takket være en NGO (Cendoc-Mujer). Cendoc-Mujer ønsker ikke å spille en hovedrolle i RIM, utover det som har med den tekniske rådgivningen å gjøre, og gir ikke uttrykk for autoritære holdninger eller lager vanskeligheter for andre når det gjelder deling av makt. Dette tatt i betraktning, så har evalueringen følgende kommentarer og anbefalinger.

Kommentarer og anbefalinger

Et av RIMs vanskelige punkter er det å kunne tydeliggjøre *i sin praksis* forskjellen mellom Cendoc-Mujer og RIM: hva som utgjør RIMs arbeidsplan og hva som er institusjonell politikk fra Cendoc-Mujers side. Selv om medlemmene erklærer at RIM er et nettverk, så gir deres praksis fremdeles uttrykk for en viss grad av avhengighet overfor Cendoc-Mujer. Dette kan rettes opp ved å satse på en organisatorisk strukturering av RIM som igjen vil tydeliggjøre for alle at Cendoc-Mujer er en teknisk instans. Cendoc-Mujer bør ikke slippe denne rollen, ikke bare pga sin lange innsats, men fordi den er den eneste NGO i Peru som er i stand til å gi denne type brukerstøtte. Det anbefales at det satses på en utvidelse av rollene på grunnplanet. I denne sammenhengen, påpekte de NGO-kvinnene som ble intervjuet¹², at Cendoc-Mujer var uunnværlig som RIMs tekniske rådgiver i og med at Cendoc-Mujer er de eneste i landet med den grad av erfaring vi allerede har kommentert her.

Ut fra det som er her, har RIM gode betingelsene for å danne sin egen organisasjonsstruktur. I denne sammenhengen anbefales det å definere ansvar i forhold til de funksjonene som det er viktig for medlemmene at RIM påtar seg. Derfor bør en finne frem til en organisasjonsmodell som kan virke som en drivkraft for å nå de mål RIM har satt seg heller enn å velge den klassiske strukturen med leder, sekretær og kasserer. Det anbefales å nedsette komitéer med ansvar for følgende områder:

Ansvarlig for å finne frem til forskjellige strategier for *finansiering*¹³ for å sikre at RIM og dokumentasjonssentrene til medlemsorganisasjonene fortsatt kan fungere. En samlet framstilling av alle de prosjektene som er iverksatt av de 17 medlemsorganisasjonene vil kunne bli lettere akseptert såvel av internasjonale bistandsorganisasjoner som av nasjonale instanser.

Ansvarlige for å ivareta utsendelse av *dokumentpakkene*¹⁴ fra Lima og distribusjon medlemmene imellom. Denne komiteen kunne ta ansvar for å følge opp arbeidet med å informere om RIM-medlemmenes lokale aktiviteter.

En komite for *opplæringen*. Det anbefales at det opprettes et opplæringsteam som er sammensatt av profesjonelle fra Cendoc-Mujer og av de personene fra medlemsorganisasjonene som har arbeidet lengst med dokumentasjonssentrene og bibliotekene, og som har deltatt i opplæringskursene til Cendoc-Mujer.

¹² NGOene Flora Tristán og Manuela Ramos.

¹³ Cendoc-Mujer har hjulpet fire dokumentasjonssentre i RIM med utarbeiding av prosjekter for å oppnå egen finansiering. De har sendt dem adresseliste over bistandsorganisasjoner. Erfaringen er der, og den foreslåtte komiteen bør ta dette med.

¹⁴ I hovedstaden utarbeides det mye materiale ut fra kjønnspektivet.

Opplæringen bør forstås som en permanent prosess; det kan dreie seg om de tekniske sidene, men også om politisk skolering i kvinnebevegelsens handlingsprogram.

En komite som er ansvarlig for *den tekniske stotten*. Dette er en brukerstøtte som er tilgjengelig året rundt. Blant sentrenes ansatte finnes det allerede kvinner som er dyktige nok til å løse de problemer som oppstår lokalt. Disse kvinnene og profesjonelle fra Cendoc-Mujer kunne dele seg imellom ansvaret for dette arbeidet.

Ansvarlige for *spredningen* av informasjon om de tjenestene RIM tilbyr lokalt og regionale. Dette vil kreve opplæring i sosial markedsføring; å kunne profilere hvor fordelaktig det kan være å benytte seg av et tilbud som ikke bare er begrenset til de lokale dokumentasjonssentrene, men som innbefatter tilgang til hele RIM. I denne komitéen kunne en ta med å utarbeide avtaler både lokalt og nasjonalt både med forskjellige sosiale og politiske instanser og innenfor undervisnings- og helsesektorene. Avtaler som ville gi disse instansene rett til å benytte seg av det materialet som dokumentasjonssentrene har.¹⁵

Disse forslagene vil uten tvil bli fremmet i RIM etter at lederne og de ansatte i de respektive dokumentasjonssentrene og bibliotekene tilsluttet RIM har gjennomgått organisasjonsopplæring.

Ansvar for ledelsen i RIM behøver ikke å være konsentrert til de ansatte, det kan like gjerne fordeles blant RIM-medlemmenes ledere. RIMs organisatorisk struktur vil kunne fremskaffe lederemner både på det lokale og det nasjonale planet. Dette er relevant for og nært forbundet med en desentraliseringspolitikk som tradisjonelt identifiseres med innsetting og posisjonering av ledere som vanligvis kommer fra hovedstaden.

RIM burde styrke forholdet mellom medlemsorganisasjonene, planlegge aktiviteter med deres ledere og ikke bare med de ansatte i dokumentasjonssentrene og bibliotekene, for de ansatte skifter ofte eller går over i annet arbeid og dette svekke RIM som helhet.

Det som er tatt opp her er et av de største problemene innenfor RIM: et nettverk av ansatte ved bibliotekene og dokumentasjonssentrene versus et nettverk av organisasjoner som er ledet av personer som ikke nødvendigvis verdsetter fullt ut betydningen av denne dokumentasjonssamlingen av informasjon om kvinner som er innsamlet over år.

¹⁵ På slutten av dette avsnittet utvikles mer idéen om "avtaler".

Komiteen som skal arbeide med temaet “Spredning av informasjon” bør ta opp produksjonen av materiale som fremhever RIMs identitet:

I hvert bibliotek og dokumentasjonssenter bør det eksistere et felles kjennetegn/logo for RIM og et kart over Peru som stedfester alle RIMs medlemmer. Dette er ting som kan skape en umiddelbar viten hos brukerne om at de mottar en service av nasjonal rekkevidde, ikke bare lokal. Cendoc-Mujer bør ta i bruk den logoen de fikk tegnet i 1999, og satse på de tidligere planlagte elektroniske informasjonskampanjene og brosjyren som de måtte renonsere på grunn av manglende ressurser.

Produksjon av grafisk materiale (for eksempel en liten, enkel tosiders trykksak), med en kvalitet på høyde med reklametrykksaker som gir opplysninger om RIMs tilbud til sine medlemmer. Hensikten er å minne lederne og de ansatte om den nytten de har eller kan ha av nettverket sitt.

Innenfor samme område anbefales at RIM har som politikk at det skal spres opplysning lokalt om hver medlemsorganisasjon. Til dette anbefales et format som er felles for hele RIM, og som gir opplysning om de sist ankomne dokumenter. Formatet skal være likt for alle medlemsorganisasjonene, mens innholdet er variert og særegent for hvert medlem. Dette materialet bør bl.a. sendes til universitetene, de lokale myndigheter, sosiale organisasjoner, kommunene og deres undervisnings- og helsesentre.

Informasjon til media nasjonalt og lokalt om alle de aktivitetene som RIM bidrar med for demokratisering av Peru, samt informasjon om nye utfordringer innen informasjon og kunnskap som både profesjonelle, akademikere, ungdom og arbeidstakere står overfor i dag.

Evalueringen har konstatert i hvor stor grad RIMs medlemsorganisasjoner har klart å etablere seg i lokalsamfunnet. Dette gjelder spesielt den brede kontakten til universiteter og lærersteder, men ennå befinner samarbeidet seg på et heller uformelt plan. Det er mulig å tenke på å få i stand avtaler med kommunene og deres bibliotek, steder der det kommer mye ungdom, som en kunne tilby materiale analysert ut fra kjønnsperspektivet. Inngå avtale med universitet og skolevesen for å stimulere til professorer og lærere gir studenter og elever arbeidsoppgaver med kjønnsperspektiv. Studenter og elever vil kunne henvende seg til dokumentasjonssentrene for å få de bibliografiske opplysningene de trenger til arbeidsoppgavene.

RIMs ledelse bør planlegge strategier for å politisere temaet dokumentalisme og feminisme og vise hva dette prosjektet bidrar med i det nasjonale handlingsprogrammet. De som arbeider i dokumentasjonssentrene og bibliotekene deltar, noen

mer, andre mindre, i forskjellige debatter som kommer opp innenfor den peruanske feminismen. Den peruanske feminismen har ikke tatt opp¹⁶ temaet vedrørende bruken av den feministiske produksjonen av bøker, tidsskrifter, brosjyrer. Den peruanske feminismen har heller ikke erkjent at det er hensiktsmessig å bevare dette i lokale og nasjonale dokumentasjonssentre, ei heller hvilken betydning dette vil ha i lokalmiljøet. Det kunne være en idé å skrive artikler som forteller om de tematiske områdene hvor kvinner har produsert mye med kjønns som utgangspunkt og også om de områdene hvor det redegjøres mer om erfaringer som ikke har vært gjenstand for praktisk teoretisk bearbeidelse. De som best kjenner denne typen global informasjon er nettopp de som utgjør RIM.

Når det dreier seg om utvidelsen av RIMs eller tilslutningen av nye medlemmer, anbefales det at den fremtidige ledelsen av nettverket evaluere hvorvidt medlemmene samlet representerer alle regionene i Peru.

I løpet av denne evalueringen, har vi fått inntrykk av at hver og en av medlemsorganisasjonene har utviklet seg til å bli en direkte referanse til kvinnekundokumentasjon, ikke bare i sine byer, men også utenfor disse. Ut fra dette perspektivet rådes det til ikke å utvide RIM ytterligere, med unntak av tilslutningen av enkelte byer der RIM ennå ikke er representert.

Fotografiene på side 29, 42, og 48 er fra fremleggingen av denne evalueringen i Lima 2002 hvor representanter fra RIMs medlemsorganisasjoner over hele landet deltok. Nummer to fra venstre øverst side 29 er stifteren av Cendoc, Helene Ørvig.

¹⁶ Som ble klart hevdet av medlemmer i kvinne-NGOer som ble intervjuet.

4

RIMs tilbud til medlemmene

Opplæring: Kurs – nivå 1

Cendoc-Mujer, i kraft av sin rolle som RIMs tekniske instans, gir to opplæringskurs i året: ett i Lima og ett i en annen by i Peru¹⁷. Det foretas også besøk lokalt hos hver og en av de nye medlemsorganisasjonene¹⁸.

AKTIVITETSTYPE	VARIGHET	MÅLGRUPPE
Kurs – nivå 1 i Lima	1 uke i juni	Representanter for organisasjonene som er tilsluttet samme år
4 besøk til hjembyene	2 dager i hver by sept/okt	De gruppene som nylig er tilsluttet og deltatt i Kurs – nivå 1, blir besøkt
Kurs – nivå 2, i en by utenfor Lima	3 dager i nov	De samme som deltok i Kurs – nivå 1

I det som følger beskrives Kurs – nivå 1. Her deltar i hovedsak de kvinnene som har ansvaret for dokumentasjonssentrene til de nylig tilsluttede medlemsorganisasjonene. Kurset varer en uke, fra mandag til fredag, fra kl 10:00 til 18:00. Vanligvis finner det sted i junimåned hvert år. Hensikten med det er å forbedre administreringen av hvert senters dokumentsamling ut fra kjønnsperspektiv. Dette skjer gjennom:

- Kunnskaper om informatikk. Elementære fremgangsmåter i behandlingen av dokumentsamlinger.

¹⁷ Kurs - nivå 2 blir behandlet på side 38.

¹⁸ Disse besøkene blir omtalt på side 36.

- Installering av MicroIstis-pakken i databasen til hvert senter.
- Opplæring i behandlingen av informasjonen ut fra en feministisk visjon av denne.
- Kunnskap om og bruk av nøkkelordene Cendoc-Mujer benyttes i analyseringen av dokumenter.
- Definere begrepet “bruker”.
- Elementære kriterier for spredning av informasjon om hvert senter for å trenge bedre inn i lokalsamfunnet på selve hjemstedet såvel som i regionen.
- Utarbeiding av halvårs arbeidsplaner med jevnlig oppfølging fra Cendoc-Mujer pr. e-post, telefon eller gjennom vanlig postgang.
- Besøk til andre kvinners NGOer som har satt spor etter seg i landet, sentre med en viktig produksjon av kunnskaper gjennom bøker, brosjyrer, tidsskrifter o.a.

KOMMENTARER

Den lederstillingen som Cendoc-Mujer har er grunnet på erfaringene med drift av et dokumentasjonssenter med feministisk perspektiv, og dette har gitt dem en autoritet som er anerkjent av kvinnebevegelsen bredt utover landet. Dette gir kurssets deltakere en følelse av at det er et privilegium å bli trent opp av Cendoc-Mujers dokumentalister. Deltakerne anerkjenner veiledernes autoritet, og dette øker konsentrasjonen i timene og dermed effektiviteten i kurssets dynamikk. En merker viljen til å lære, interessen de har for temaene som blir tatt opp og for muligheten til å gjøre et profesjonelt arbeide selv om de ikke har studert bibliotekvitenskap på universitetet. Dynamikken på kurset kombinerer på en utmerket måte den bibliotekvitenskapelige teorien med deltakernes lokale erfaringer.

Den feministiske bakgrunnen til dem som leder kurset, produserer en atmosfære av solidaritet og av tilhørighet til et politisk prosjekt for landets utvikling og for kvinnenens viktige rolle. Etersom kurset utvikler seg, verdsetter deltakerne spesielt denne følelsen av tilhørighet, ikke bare til en lokal instans, men til en nasjonal bevegelse, bl.a. ser de på brukerne av dokumentasjonssenteret sitt som mulige tilhengere av denne bevegelsen. Det er i denne sammenhengen de gir uttrykk for at deres tilhørighet til nettverket blir styrket gjennom kursene.

Med årene har Cendoc-Mujer innført det feministiske perspektivet som en del av opplæringen på kurset. Denne fremgangsmåten gjør at hver deltaker opplever en personlig utviklingsprosess under kurset. De begynner å se på sin erfaring ut

fra et kjønnsynspunkt, noe som betyr at de vanskelighetene og utfordringene de møter som individer og arbeidstakere overføres til et plan som muliggjør en bedre forståelse av de personlige erfaringene. Det utvikler en sosial og politisk holdning til arbeidet utover det å bare ha en jobb. Kvinnene er samlet om felles utfordringer innenfor rammen av opplæring, og dette styrker deltakerne og gir dem viktige tanker og kunnskaper som går langt utover det å bygge opp et dokumentasjons-senter. Noen sier også at dette kjønnsynet vil gjøre det mulig for dem å tilby en bedre service til brukerne. De tillegger det stor verdi å kunne anvende de nøkkelordene som det er funnet frem til ut fra kjønnspektivet for dette letter arbeidet med å komme frem til de forskjellige temaene: vold i familien, politisk deltakelse, seksuelle og reproduktive rettigheter osv. Det er en måte å analysere informasjonen på som får en til å se dokumentproduksjonen ikke bare som “bøker om kvinnen” men som et hav av temaer som i seg selv utgjør en produksjon. For en organisasjon som ønsker å arbeide innen et nettverk, er det grunnleggende å styrke dette kollektive innfallsvinkelen, særlig når det dreier seg om kvinner med liten erfaring i organisering.

Alt i alt så kjenner deltakerne sine egne miljøer og når de forteller om dem i timene på kurset, skaper dette en bredere forståelse av det mylder av institusjonene som er spedt rundt om i landet: NGOer, sosiale organisasjoner, universiteter, bibliotek, småbedrifter, de lokale myndighetene osv.

I den grad deltakerne tilhører forskjellige kulturer, oppstår det en dialog mellom elementene i hver kultur som beriker alle deltakerne. Gjennom det direkte kjennskapet de får fra sine kurskamerater får de mer åpne kriterier i forståelsen av at Peru er et flerkulturelt land. Dette blir mulig takket være kursets fokus som kombinerer kjønnspektiv med et kulturbegrep som vektlegger landets flerkulturelle karakter. Visse holdninger, måten å snakke spansk på, klærne, ansiktstrekkene, familieforhold, kommer til syne og blir elementer som beriker deltakerne. Et valg av metode som er avgjørende for å styrke deltakernes aktive deltakelse, for å utvide begrepene som verdighet og rettigheter og samtidig gjøre det mulig at hver og en av dem knytter de kunnskapene de mottar på kurset til sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle virkelighet.

Hva angår de tekniske kunnskapene som kursene gir, blir en klar over Cendoc-Mujers høye profesjonelle nivå, en oppsamlet erfaring som gjør det mulig å arbeide med metoder som er klare og utprøvde og med utarbeidet kursdokumentasjon som hver deltaker får ta med seg. Det at kurset finner sted innenfor Cendoc-Mujers lokaler, tillater dem å observere daglig hvordan senteret fungerer, hvordan materialet som kommer inn hver dag blir analysert, hvordan brukerne blir mottatt, samt bruken av datamaskinene.

På kurset blir det opplyst om hvordan Cendoc-Mujer vil følge opp deltakerne videre i løpet av året med teknisk støtte og mulighet for rådgøring. De deltakerne

som har større tekniske kunnskaper, forteller at de oppdaterer dataprogrammene sine i løpet av kurset.

Bruk av datamaskiner under kurset tillater deltakerne å gi uttrykk for og forholde seg til den redselen de kan ha overfor ny teknologi, og dette er meget viktig når man skal ta i bruk MicroIsis. Det er ikke få som er redde for denne nye teknologien.¹⁹ Og på den andre siden er det avhengigheten av storbyene for å reparere maskinene når de går istykker. Oftest ber de Cendoc-Mujer om råd.

Det var tydelig at mange tenkte at det å oppnå nytt materiale til de lokale dokumentasjonssentrene er avhenging av økonomiske ressurser, noe som er et problem for medlemsorganisasjonene som normalt ikke har satt av eget budsjett for dokumentasjon. På kurset får deltakerne opplysning om de forskjellige institusjoner som kan hjelpe dem til å få materiale gratis og de får erfaringene til de andre kursdeltakerne.

Besøk til andre NGOer i hovedstaden Lima er for deltakerne en veldig viktig del av opplæringen. Det dreier seg om NGOer som er kjente i hele landet, som har klart å komme frem til en solid sosial og politisk posisjon. Kursdeltakerne har samtaler med ledelsen ved disse sentrene og med dem som administrerer dokumentasjonsmateriale der. Samtidig mottar de gratis en mengde materiale. Kontaktene som blir dannet gjennom disse besøkene, er av stor verdi for deltakernes fremtidige kontakt med disse sentrene.

Et sentralt tema på kurset er forholdet som de ansatte ved sentrene har til sine brukere. I kurset understrekes betydningen av dette temaet: å kjenne brukerne gjør at brukerne blir en god informasjonskilde. Det er derfor det anbefales å lage spørreskjemaer og å snakke med brukerne av sentrene. Og det er i denne sammenhengen at deltakerne nevner at brukerne stadig ber om mer spesialisert informasjon om kvinnen, og at de selv ikke alltid føler seg kvalifiserte nok til å kunne å gi dem dette. I løpet av kurset blir imidlertid deltakernes trygghetsfølelse styrket ved at de får opplæring i kjønnsperspektivet og får en basiskunnskap om de temaene som kvinnebevegelsens handlingsprogram er sammensatt av.

Deltakerne forteller at de gjennom kurset har følt seg motivert til å utdype kjennskapet til sine respektive regioner og har planlagt hvordan de kunne finne frem til lokalt bibliografisk materiale.

Cendoc-Mujer går inn for et ikke-konvensjonelt synspunkt med hensyn til typen dokumenter som bør arkiveres i de forskjellige lokale sentrene. Blant disse tas alt det med som produseres av kvinnebevegelsen i forbindelse med dens aktiviteter: plakater, flyveblad, fotografier, brosjyrer osv. På denne måten blir det synlig hvordan produksjon av materiell løper parallelt med kvinnebevegelsens utvikling. FN's 4. kvinnekongress (Beijing 95) blir et spesielt interessant tilfelle å analysere i denne sammenhengen. Hvis en ikke tillegger disse institusjonene, møtene, arran-

¹⁹ I Ayacucho for eksempel, er de redde for å surfe på internet pga mulige virus som kan ødelegge maskinene deres.

gementene, de lokale, nasjonale og internasjonale avtalene, har det so konsekvens at det ikke gjøres noen anstrengelser for å samle inn det materialet som er blitt produsert her.

ANBEFALINGER

Vi foreslår at kursdeltakerne gis en mere aktiv rolle. At hver og en dem bør påta seg en kursdel er ikke bare for å desentralisere den informasjonen som finnes i landet, men også å fokusere på kunnskapen til hver deltaker. Dette vil gi de kvinnene som arbeider i dokumentasjonssentrene en mer ledende rolle. Den sentralismetradisjonen som hersker i landet, vanskeliggjør prosessene mot autonomi og konstruksjonen av horisontale forhold til andre. Det er derfor deltakerne setter mer pris på forholdet de har til Cendoc-Mujer enn det som eksisterer dem imellom. Det dreier seg om en langsom prosess som ikke er uten problemer, og det er derfor viktig å planlegge deltakernes aktive medvirken i noen deler av kurset.

Cendoc-Mujer pleier å gjøre oppmerksom på at når en kvinneorganisasjon begynner å samle på dokumenter er det fordi øyeblikket er kommet for å få i stand sitt eget dokumentasjonssenter. Den kontakten som Cendoc-Mujer etablerer med kvinnebevegelsen i sin helhet bør hver av RIMs medlemsorganisasjoner etterstrebe.

Det foreslås at deltakernes opphold i Lima koordineres med den feministiske radiostasjonen Milenia Radio slik at deltakerne kan bli intervjuet. På denne måten forberedes deltakerne til selv å kunne gå til de lokale radioene for å spre opplysning på en mere massiv måte om sitt senter til tilbud til nærsamfunnet.

En av de største tekniske utfordringene RIM møter ligger i innsatsen for å utbygge et datanettverk som gjør det mulig at hvert lokalt senter kan ha kunnskap om hvilket materiale som finnes i RIMs øvrige sentre. På denne måten kan hvert senter bli i stand til å veilede brukerne i å søke etter ønsket materiale hos de øvrige RIM-sentrene hvis det lokale sentret ikke har det. Den etablerte distribusjon av materiale produsert i hovedstaden ut til regionene, må også suppleres med at de regionale sentrene etablerer sine egne kanaler, så det ikke bare er Cendoc-Mujer som teknisk instans, som distribuerer.

Det ville være hensiktsmessig om det på kurset blir gitt mere systematisk informasjon om kvinnebevegelsens sosiale og politiske handlingsprogram lokalt og nasjonalt. I denne sammenhengen ville den informasjon som hver deltaker sitter inne med fra sitt fylke/region, utdype temaene.

Det anbefales at opplæringen utvides til å inkludere ikke bare RIM-medlemmene, men også andre interesserte fra kommune- og universitetsbibliotekene, samt dokumentasjonssentrene i Lima. Vi tenker da konkret på delen av kurset som tar opp "kjønnspektivet" og grunntrekkene ved informasjonsanalysen. Denne fremgangsmåten ville gi deltakerne inn i en videre sammenheng.

Det anbefales å undersøke mulighetene for å få i stand en avtale med en institusjon i Peru, kanskje via Undervisningsdepartementet, for å etablere "Utdanning

av ledere av dokumentasjonssentre spesialisert i kjønnspektivet”.²⁰ Hensikten er å kunne gjøre et kvantitativt sprang ved å formaliserer yrkespraksis og opplæring og knyttet det til en tittel som de kvinnene som arbeider i kvinnekundokumentasjonssentrene kan utdanne seg til. En undervisningsplan bygget opp på en kombinasjon av korrespondansekurs, seminarer hver tredje måned og praksis fra et dokumentasjonssenter. Denne strukturen vil være av interesse for de som ansetter kvinnene som arbeider i sentrene (medlemsorganisasjonene), og som er de samme som deltar i RIMs kurs. Dette ville være en måte å imøtegå de problemene som kursdeltakerne har p.g.a. den avhengigheten hvert senter har i forhold til sin lokale institusjon. Å arbeide for opprettelsen av en slik undervisningsplan bør være et tema for RIMs fremtidige ledelse.²¹

Den tekniske bistanden

Cendoc-Mujers dokumentalister rår over forskjellige typer tjenester som de tilbyr RIM-medlemmene i løpet av året. Blant disse finner vi spesielt:

- Å forsyne dem med informasjon: fotokopier av bøker medlemmene ber om, bøker som Cendoc-Mujer mottar i flere eksemplarer, og andre materialer som Cendoc-Mujer ber spesielt om for å sende til medlemmene.
- Teknisk informasjon når de har problemer med MicroIsis.
- De ansvarlige for dokumentasjonssentrene og bibliotekene sender vanligvis databasene inn til Cendoc-Mujer, slik at Cendoc-Mujer kan kontrollere de nye registreringene som er ført inn i MicroIsis-pakken. På denne måten kan Cendoc-Mujers dokumentalister sjekke mulige feil som er gjort.
- Når ansatte fra medlemsorganisasjonene kommer til Lima blir de tatt imot av Cendoc-Mujer.
- Cendoc-Mujer assisterer medlemsorganisasjonene i å ta kontakt med kvinneorganisasjoner som arbeider med kvinnespørsmål.

²⁰ Statens universitetsbibliotek er direkte underlagt Undervisningsdepartementet, derfor blir det hensiktsmessig å gjøre undersøkelsen med dette departementet. Tatt i betraktning forbindelsene hvert medlemssenter har, ville det være nyttig å få i stand en allianse med “Asociación Nacional de Municipios” (Den nasjonal forening av kommuneråd) for å kunne legge frem prosjektet om Skolen/utdanning med denne foreningens beskyttelse.

²¹ Et tema som allerede er nevnt i avsnittet “Den organisasjonsmessige oppbyggingen”.

KOMMENTARER OG ANBEFALINGER

Medlemsorganisasjonene påpeker at de mottar teknisk brukerstøtte når de har behov for det, og støtten kommer faktisk umiddelbart: det er nok å ta en telefon eller sende e-post og dermed er problemet løst. Det dreier seg om en teknisk støtte som gir sentrenes ansatte sikkerhet. En må huske på at å analysere informasjonen i egen dokumentsamling er et absolutt ny arbeidsmetode for disse kvinnene.

Det anbefales at ansvaret for denne tekniske støtten deles mellom Cendoc-Mujer og de kvinnene som har arbeidet flest år i sentrene og/eller bibliotekene. Dette er et spørsmål som har å gjøre med utviklingen av tillit mellom dem som har ansvaret for dokumentasjonssentrene. Et av de vanskeligste problemene ved denne anbefalingen er det stadige skifte av personene i RIM. Det er her Cendoc-Mujer representerer stabilitet: årene går og dokumentalistene som har mottatt anerkjennelse og respekt fra medlemmene er der fremdeles.

Det er nødvendig å gjennomgå mer systematisk andre tema som tas opp i tillegg til den rent tekniske opplæringen:

- Synliggjøre hvor variert forholdet til sentrenes brukere kan være.
- Hvordan en kan sikre seg nytt materiale.
- Forbindelsen med de NGOene de har hatt kontakt med i Lima.
- Strategier for lokal spredning av informasjon i lokalsamfunnet om hvert senter, osv.²²

Dette er noe som kommer til syne når Cendoc-Mujer hvert år besøker medlemmenes hjemsteder, disse besøkene foretas til de som har blitt medlem i løpet av inneværende år og forrige år.

Besøk hos RIM-medlemmene

Fire måneder etter at Kurs – nivå 1 er gjennomført for deltakerne som har tilsluttet seg RIM i inneværende år, besøker Cendoc-Mujers dokumentalister hver og en av de nye medlemsorganisasjonene. Besøkene finner sted mellom september og november.

Hensikten med disse besøkene er å:

- Gi bistand til de nye medlemmene i alle de spørsmålene som dukker opp. Opplæringen de har fått i juni inneholder mange tekniske elementer som er

²² Som det er pekt på før, bør dette være noe som tas opp av RIMs nye organiske struktur.

nye for deltakerne, og under besøket ser en etter om alt de lærte blir anvendt på korrekt vis.

- Få kjennskap til hvilke nye aktiviteter de respektive dokumentasjonssentrene gjennomfører omkring den dokumentsamlingen de har.

KOMMENTARER

For RIMs nye medlemmer blir dette besøket et avgjørende punkt å ta i bruk av de nye kunnskapene de har fått. Det dreier seg om ansatte som ikke kjente til MicroIsis-pakken fra før, og som har tatt systemet i bruk for å analysere dokumentene, både de de hadde fra før og de de har mottatt som RIM-medlemmer.

Det at medlemmene er del av den peruanske kvinnebevegelsen gjør at Cendoc-Mujer er opptatt av å sjekke om institusjonene er mer aktive med å spre informasjon om senteret til de institusjonene og organisasjonene lokalt som de forholder seg til: sosiale organisasjoner, universiteter, lokale myndighetene, skolevesenet og andre.

ANBEFALINGER

Dette er et gunstig tidspunkt for å foreslå at en tar opp til vurdering hvorvidt dokumentasjonssenteret skal tilby avtaler om bruk av tjenesten. En slikt forsøk på formalisering vil kanskje gi en ny dimensjon til dokumentasjonssenterets posisjon lokalt. Det er under disse omstendighetene at det informasjonsmaterialet som nevnes i avsnittet “Organisasjonsstruktur”, blir hensiktsmessige.

Besøkene hos nye RIM-medlemmer bør også omfatte underskriving av en avtale som inneholder de reglene som medlemsorganisasjonene forplikter seg til å følge som medlemmer av RIM. Blant annet må det avtales at det skal avholdes møter med ledelsen av organisasjonen der følgende forpliktelser gjennomgås:

- Gi solid støtte til de ansvarlige for dokumentasjonssenteret.
- La sirkulere blant institusjonens ansatte alle nye dokumenter som blir innlemmet i sentrene som resultat av sendinger fra RIM.
- Stimulere institusjonens kontakt med de øvrige RIM-medlemmene.

- Legge til rette for at de ansvarlige for dokumentasjonssenteret har tilgang til e-post²³.
- Arbeide for lokal finansiering av dokumentasjonssentre.
- Forplikte seg til å informere RIM om alle situasjoner som oppstår som kan true stabiliteten til senteret.

Opplæring: Kurs – nivå 2

En måned etter at besøkene er unnagjort til de dokumentasjonssentrene som nettopp er blitt medlemmer, avholder Cendoc-Mujers dokumentalister opplæringskurs – nivå 2. Dette kurset legges alltid til en av medlemsorganisasjonenes hjemby, dvs aldri i Lima. De kriteriene som gjelder for valg av fylke/region er: et sted der en har oppnådd en viss effekt i lokalsamfunnet, og der har vært et stabilt arbeid over en tid. De som blir invitert til å delta, er de samme som var med på kurs – nivå 1.

Opplæringen tar i hovedsak opp tre saker:

1. Gi svar på alle de spørsmålene som erfaringsmessig har dukket opp i etterkant av kurs – nivå 1.
2. Behandlingen av de publikasjonene som kommer ut regelmessig, aviser, tidsskrifter, magasin osv. Dette tas først opp på kurs – nivå 2 fordi dette inneholder mye teknisk informasjon.
3. Få i stand en lokal tilstelning for å få demonstrert den lokale medlemsorganisasjonens evne til å mobilisere folk.

KOMMENTARER OG ANBEFALINGER

Det å avholde kurset i en annen by enn Lima gir deltakerne en mulighet til å bli kjent med landet sitt, til stedets kvinnebevegelse, til hvordan dokumentasjonssenteret fungerer osv. og styrker kontakten mellom deltakerne som kommer fra så fjerntliggende fylker. Gjennomføringen av dette kurset er en anledning for lederne av

²³ Det hender at de ansvarlige for dokumentasjonssenteret ikke får direkte adgang til institusjonens e-post, at denne administreres fast av en annen av institusjonens ansatte. Det er her et direkte spørsmål om de ressursene som går til dokumentasjonssentrene. Bruken av e-posten er kostbar fordi telefontarifene er høye i Peru.

stedets medlemsorganisasjon å evaluere, bla., RIMs betydning, hvor langt det når og hva slags institusjoner som har blitt RIM-medlemmer.

Det foreslås at de ansatte ved dokumentasjonssentrene blir trukket inn i deler av opplæringen. Cendoc-Mujer burde danne opplæringsteam som både består av dokumentalister fra Cendoc-Mujer og ansatte fra andre RIMs-sentrene. Denne utfordringen vil stimulere andre ansatte til å systematisere sine egne erfaringer for å kunne dele den med andre.

Det anbefales også å invitere lokale institusjoner som ikke er medlemmer av RIM til å delta. En strategi som kunne bidra å bedre RIMs posisjon vis a vis ledelsen i lokale bibliotek, andre dokumentasjonssentre, sosiale organisasjoner, skolesektoren, osv.²⁴

Det foreslås at RIM-medlemmet i kursbyen setter opp en plan overfor mediene for å spre informasjonen om besøket på stedet av RIM og om RIMs erfaringer.

Materiell som RIM-medlemmene mottar

RIM-medlemmene gjennom RIM forskjellige typer materiale. Denne støtten som er svært viktig, og tilflyter medlemmene på følgende måte:

- Kurs – nivå 1 som holdes i Lima, omfatter besøk til NGOer. Disse gir store mengder materiale til de nye RIM-medlemmene.
- Cendoc-Mujer foretar regelmessige sendinger av materiale til RIM medlemmene.

Oppstillingen nedenfor viser mengden av dokumenter som Cendoc-Mujer sender til alle RIM-medlemmene:

År	Antall bibliografiske referanser fordelt mellom medlemmene
1998	500
1999	2.200
2000	2.000
2001	1.700

²⁴ I Ayacucho, for eksempel, hvis Kurs 2 henlegges der, kunne en invitere lærere og studenter fra universitetet når vi tar i betraktning at der har de fått kurs i kjønn for studiene i antropologi, kommunikasjonsvitenskap og sosialt arbeid og lærerne sender studentene til RIM-medlemsorganisasjonens dokumentasjonssenter.

KOMMENTARER OG ANBEFALINGER

Som allerede omtalt, kommer de materialene som finnes vesentlig fra Cendoc-Mujer. Det anbefales også å arbeide for distribusjon av materiell mellom medlemmene.

Det foreslås at det settes opp en oversikt hver annen måned av alt det materialet som medlemmene har mottatt i denne perioden som RIM-medlemmer. Denne dokumentlisten vil vise både det kvantitative og det kvalitative nivået, og tydeliggjøre hvor avhengige institusjonene er av denne regelmessige tilveksten til samlingen.

Det foreslås at det tas med i opplæringen mer effektive metoder for distribusjon av materiell fra de øvrige sentrene. Dette forslaget er uforenlig med de økonomiske ressursene som hvert medlem disponerer over. Det er klart at de ikke har noen utgiftspost for “distribusjon av materiale” når de så vidt rår over midler til å øke sin egen dokumentsamling. De NGOene som ble intervjuet²⁵, sier at man kunne få i stand avtaler mellom dem og RIM-medlemmene. En form for utveksling: NGOene sender dem sine publikasjoner, og RIM-medlemmene sender politisk og sosial informasjon fra sitt hjemsted.

WEB side/hjemmeside

Selv om det dreier seg om Cendoc-Mujers hjemmeside, så gir den mye informasjon om RIM. Her finner en detaljer om hvert medlem, geografisk beliggenhet, deres aktiviteter, organisasjonstype, adresse, fax, telefonnr., e-post hvis de har det, fotografi av byen, bilder fra dokumentasjonscenteret osv.

Hvert år blir siden besøkt av 3.500 personer som vesentlig ber om informasjon enten om RIM eller om Cendoc-Mujer. Kvinnene fra NGOen “Manuela Ramos” som ble intervjuet, fortalte at de benytter siden til å oppnå informasjon om RIM-medlemmene. Denne WEB siden befinner seg i “links” under Manuela Ramos’ WEB-side

KOMMENTARER OG ANBEFALINGER

Flertallet av medlemsorganisasjonene pleier ikke å surfe på internet. De skulle kunne bidra med viktig lokal informasjon til denne siden: lokale aktiviteter, nyheter fra deres dokumentsamling, lokal politisk analyse, osv. Denne siden ville kunne

²⁵ Manuela Ramos og Flora Tristán

representere for dem som har ansvaret for dokumentasjonssentrene og -bibliotekene, såvel som for lederne for medlemsorganisasjonene, en enestående anledning til å delta.

Utsendingen av “La Lechuza”

“La Lechuza” er Cendoc-Mujers nyhetsbulletin. “La Lechuza” fyller to sider og sendes via e-posten ut til 4.000 e-postadresser²⁶ både innenlands og utenlands og inneholder nasjonal og internasjonal politisk informasjon. Den gir også informasjon om nytt materiale i Cendoc-Mujers dokumentsamling. Biografier over fremstående kvinner i Perus historie, kommentarer til filmer som vises, osv. Rim-medlemmene og de NGOene som ble intervjuet, hevder at “La Lechuza” inneholder relevant informasjon for deres institusjoner vedr. aktuell politikk og om dagens problemer.

ANBEFALINGER

Det anbefales å legge mer press på ledelsen i medlemsorganisasjonene for at de bidrar med artikler til “La Lechuza”. Desentraliseringen består også i lokal analyse såvel av de nasjonale prosessene som av de prosesser som foregår på lokalplanet. Det at lederne for medlemsorganisasjonene ikke deltar, bør tolkes i retning av nødvendigheten av å planlegge aktiviteter sammen med lederne og ikke bare med de ansvarlige for dokumentasjonssentrene og bibliotekene.

Ukentlig informasjonsbulletin

Ukentlig utsending av en tosidert informasjonsbulletin. Spres via e-post til det samme nettverket som “La Lechuza”. Nyhetssidene inneholder informasjon om reproduktiv helse og helsespørsmål og opplysningskampanjer om forskjellige kvinnepolitiske temaer. Medlemsorganisasjonene setter stor pris på å motta dette materialet ukentlig.

ANBEFALINGER

De samme som i punktet foran, dvs. Det anbefales å legge mer press på ledelsen i medlemsorganisasjonene for at de bidrar med stoff.

²⁶ Deriblant til RIM-medlemmene.

5

Virkning lokalt og regionalt

De som deltok på kurset som fant sted i Lima, Kurs – nivå 1, angir at RIM har hjulpet dem mye i å:

- Øke sine tekniske kompetanse.
- Inkludere i analysen kjønnsperspektivet.
- Utdype sin kjennskap til det peruanske samfunnet generelt og spesielt til kvinnes situasjon.

Skolering av dokumentasjonssentrene ansvarlige er grunnleggende og har også videre virkningen lokalt, det er dette fagpersonalet som står i direkte kontakt med sentrenes brukere.

Økingen av dokumentsamlingen hos hver medlemsorganisasjon har gjort det mulig å gi til sentrene som igjen distribuerer materialer til andre organisasjoner på stedet. Medlemsorganisasjonene befester sin posisjon i nærsamfunnet ved å være de eneste på stedet som kan tilby spesialisert informasjon i kvinnetemaet.

Alle medlemsorganisasjonene spiller en viktig rolle på de forskjellige områdene innenfor den lokale kvinnebevegelsen. Kvaliteten til dokumentasjonssentrene, samt all den informasjonen de mottar regelmessig i RIM om den nasjonale og internasjonale politiske situasjonen til kvinnene, har uten tvil styrket de forskjellige kvinneorganisasjonene som finnes på hjemstedene deres.

De sentrene som har direkte forbindelse med universiteter, har etablert viktige allianser med lærerkreftene, som har resultert i at disse gir oppgaver til studentene med kvinneperspektiv. Dette er med å synliggjøre og understreke temaene i kvinnebevegelsens politiske og sosiale handlingsprogram.

Noen steder er det nylig etablert forbindelser til lokale kvinnelige og mannlige bibliotekarer. Andre steder, som i Cajamarca, er det skapt et nettverk av de lokale bibliotekarene hvor RIM-medlemmets deltakelse har vært viktig fordi de

har kunnet meddele nettverkets medlemmer om kjønnsperspektivets eksistens for analysen av informasjonen i dokumentsamlingene.

Noe RIM har klart som er utmerket, er å stimulere lesingen i den lokale befolkningen, et tema som veier tungt når det tas i betraktning mangelen på midler, på lesevaner, på tradisjoner i et samfunn der den muntlige formen utgjør den viktigste måten å gi videre kunnskaper på. Vi kan ikke la være å bli forbauset når deltakerne i kurset som gis i Lima, sier at når de kommer tilbake til hjemstedet sitt, skal de fortelle om alt de har lært. Ingen nevner muligheten av, for eksempel, å skrive en artikkel om det de har opplevd.

At brukerantallet øker jevnt har direkte forbindelse med forbedringen av den service som gis, noe som tillater at man kan snakke om nok en gevinst: økingen av RIMs målgrupper.

Når det gjelder de lokale virkningene, kan vi ikke la være å nevne at sirkuleringen av materiale fra RIMs dokumentasjonssentre, såvel innenfor institusjonen som utenfor den, avhenger på en avgjørende måte av de menneskelige og økonomiske ressurser hver medlemsorganisasjon rår over for at dette fungerer. Samtlige medlemmer sier at når de har kunnet sette inn en person på full dag til å administrere sentrene, så øker de antall aktiviteter i lokalsamfunnet som denne personen setter i gang betraktelig.²⁷ Det er derfor nødvendig å lese de anbefalingene som følger nedenfor i lys av denne virkeligheten og i lys av de institusjonelle begrensningene som vil definere den praktiske betydningen anbefalingene kan få.

Anbefalinger

LOKALE DOKUMENTSAMLINGER

RIM-medlemmenes dokumentasjonssentre og bibliotek har fått en verdifull samling av materiale gjennom nettverket. Dette bør imidlertid kompletteres med lokalt produserte dokumenter. Det er nødvendig å tenke ut strategier for å få i stand avtaler med lokale NGOene og lokale sentre for høyere utdanning. Ved de lokale universitetene er hovedoppgaver hvor det er anvendt kjønnsperspektivet eller tatt opp temaer forbundet med kjønns viktig å få tak i, for her kommer man inn på lokale reelle situasjoner som har med kvinner å gjøre. Disse arbeidene befinner seg ikke alltid i RIM-medlemmenes sentre. En slik strategi vil bety en kontakt med de lokale universitet, men det er umaken verdt å satse på en slik strategi, på samme måte som før nevnt med etablering av avtaler.

²⁷ Det er derfor det anbefales at en av RIMs arbeidskommisjoner bør finne frem til måter å sikre medlemmene økonomisk for å få dokumentasjonssentrene til å fungere på beste måte.

SPREDNING AV INFORMASJON

Det anbefales at RIM på en mer systematisk måte går inn for spredningen på lokalplanet av informasjon om de dokumentsamlingene som medlemsorganisasjonenes dokumentasjonssentre og bibliotek er i besittelse av. Dette vil stimulere de forskjellige lokale organisasjonene og/eller institusjonene til å benytte seg av sentrenes tjenester. Sentrene bør opparbeide seg en posisjon som en levende og dynamisk organisasjon, som regelmessig tar inn ny informasjon. På dette området finnes det alt erfaringer som er prøvet ut pnoen steder og som kunne bli utforsket av andre.²⁸

I samme sammenheng er det viktig å nevne spesielt at den 31. august ble det godkjent i Kongressen et lovforslag som går inn for opprettelsen av fond for bøker som tar opp likestilling mellom kjønnene og undervisningen på landsbygdene, noe som vil bidra med en viktig produksjon av materiale.²⁹ RIM kunne komme dette i forkjøpet og få avtaler om at dette materialet kan bli sendt til medlemmenes dokumentasjonssentre og bibliotek.

Det gjelder å fremheve RIM's posisjon som den eneste instansen i landet som er representert i nesten alle fylkene. En instans som i seg selv er en garantist for effektiv spredning av det som skrives i landet om kjønns.

Det anbefales å opprette en regelmessig kontakt med de lokale radiostasjonene da disse utøver stor innflytelse utover på landet. En kan få i stand avtaler med dem: RIM gjør reklame om radiostasjonen i de lokale tilstelningene sine og radioen sender ut reklame om de lokale dokumentasjonssentrenes og bibliotekenes tjenester. På samme måte kunne en undersøke mulighetene for en forbindelse/avtale med Perus Feministiske Radiokollektiv og deres Nasjonale Nettverk for Radioproducenter.

Det er allerede nevnt forslag om produksjon av grafisk materiale for RIM og det gjentas ikke her.

DEN SOSIALE OG POLITISKE DIMENSJONEN

Det nasjonale nettverket for fremme av kvinnen (Red Nacional de Promoción del Mujer) har medlemmer i praktisk talt alle av landets fylker.³⁰ Det anbefales at RIM tar de nødvendige initiativ overfor nettverket tar slik at RIM blir regnet med som en verdifull ressurs, informerer om RIM og inkluderer bibliotekvitenskap og kvinner i sitt kvinnepolitiske handlingsprogram.

²⁸ Som tilfellet er med den permanente utstillingen AMFs dokumentasjonssentre har på Cajamarcas kommunale bibliotek, der utstillingsmaterialet blir fornyet ukentlig. I Cajamarca sa de også at dette kunne utvides med en vandreutstilling på stedets skoler. Den ansvarlige for AMFs dokumentasjonssentre holder også foredrag for foreningens målgrupper om materialet de har i senteret slik at folk kan få vite at kvinnespørsmålet er blitt bredt behandlet av nasjonale og internasjonale forfattere.

²⁹ Informasjon mottatt fra COTMA, Ayacucho (RIM-medlem).

³⁰ Flere av RIM-medlemmene er med i dette nettverket.

Selv om hver og en av de ansvarlige for RIM-medlemmenes dokumentasjonssentre og bibliotek ser på seg selv som tilhørende kvinnebevegelsen (i større eller mindre grad), foreslås det å satse mer på aktiviteter som:

- Foredrag for de ansatte i hver medlemsorganisasjon om materialet som finnes i hvert senter.³¹
- Foredrag for offentlige og private institusjoner om sentrenes dokument-samlinger. Disse aktivitetene blir en anledning til å skape bevissthet hos institusjonenes medlemmer om den utviklingen som tema fra kvinnebevegelsens handlingsprogram har hatt i Peru.
- Foredrag for de lokale mannlige og kvinnelige bibliotekarene³² som spesielt tar opp muligheten for å analysere dokumentene ved hjelp av nøkkelord fra et kjønnsperspektiv. Det kan understrekes at denne muligheten beriker den service som gis brukerne. Denne aktiviteten vil uten tvil ha som virkning å gjøre folk mottakelige overfor en feministisk politikk.

Det ville være interessant om RIM kunne regne med en mer systematisert informasjon om RIM-medlemmer deltakelse i de forskjellige nettverkene som skapes i landet. Det anbefales at sentrenes arbeid settes inn i denne rammen som service for disse instansene. I Ayacucho deltar medlemsorganisasjonen (COTMA) i nettverket til de kvinnelige bystyremedlemmene i byen. COTMA har oppnådd å få inn i dette nettverket et systematisk arbeid omkring to temaer fra kvinnenes handlingsprogram: de seksuelle rettighetene og vold i familien. Dette arbeidet er blitt forsterket gjennom dokumentene som COTMA har tilbudt de kvinnelige bystyremedlemmene i nettverket, dokumenter som COTMA har i dokumentasjonssenteret sitt takket være RIM. På denne måten blir lokal politisk påvirkning og senterets spesialiserte materiale for utviklingen av aktuelle politiske temaer strategier som gjensidig styrker hverandre. I denne sammenhengen er institusjonens arbeid grunnleggende for å gjøre dokumentasjonssenteret sitt gjeldende gjennom å øke målgruppen (brukerene). Litt etter litt skapes det rom for deltaking fra kvinnenes side som igjen får styrket sin politiske bevissthet gjennom det materialet sentrene har.

Det er verdt å nevne at Gladys Cámere, direktøren for Cendoc-Mujer, Lima, deltok i 1999 i et seminar som ble organisert av Perus kollegium for dokumentalister. Der holdt hun et foredrag om kvinnekundokumentasjonssentre. På samme måte, i år

³¹ Slik som medlemsorganisasjonen i Cajamarca gjør.

³² Utover i landet, forstås "bibliotekar" som den personen som administrerer et dokumentasjonssenter og/eller bibliotek. Det dreier seg ikke nødvendigvis om profesjonelle dokumentalister.

2001, på San Martín Universitet, holdt hun et foredrag om hvordan RIM svarer til den aktuelle politiske prosessens nye behov. Det er denne typen aktiviteter som en ikke finner på lokalplanet, og som burde forsterkes fra RIMs side. Det er mulig at det her igjen kommer inn mangelen på mer direkte engasjement fra medlemsorganisasjonenes ledere.

Det kan hevdes at RIM har bidratt til å bedre kvinnenenes situasjon innenfor det som er dets spesialitet: tilby nærsamfunnet en service av god kvalitet og fremme en feministisk innfallsvinkel overfor hundreder og tusener av unge og voksne som kommer til sentrene og bibliotekene. Det at brukerantallet stadig øker, står i et direkte forhold til bedringen i den service som tilbys. Det kan noteres som nok en gevinst at RIMs målgruppe har vokst.

6

Sluttkommentar

De generelle målene til prosjektet “Kvinneinformasjonsnettverket, RIM” stipulert i sin første versjon: å bidra til styrke kvinneorganisasjonene i Peru ved å gi dem tilgang til spesialisert informasjon om kvinne og kjønns og på denne måten styrke arbeidet til de organiserte kvinnene. På samme måte vurderes det å desentralisere eksisterende informasjon om kvinnen i Peru og å gjøre det mulig å skape knutepunkt for nettverket i nord, sentrum, sør og øst i Peru.

Med utgangspunkt i prosjektets målsetting slik det er beskrevet her, kan man si at de mange utfordringene er blitt løst på en vellykket måte. Kvinneorganisasjonene er virkelig blitt styrket, noe er blitt observert gjennom de forskjellige delene av denne evalueringen. Alle instansene som er medlemmer av RIM kan i dag regne med å ha en betydningsfull andel av alt det som skrives og trykkes av og om kvinner i Peru; som fenomen er dette noe fullstendig nytt i Peru. Der en finner RIM i nord, sentrum, sør og øst i landet, kan det bekreftes at det er blitt etablert mekanismer for å spre dokumenter gjennom dokumentasjonsentrene som er spesialiserte i kvinnespørsmål ut fra et feministisk perspektiv.

Det er nettopp på grunn av alt det RIM har lykkes med at evalueringen ikke har begrenset seg til bare å undersøke de sidene ved saken som kan anføres som oppnådd i forbindelse med prosjektets mål. Denne evalueringen har til hensikt å foreslå elementer som vil kunne tjene til en fortsettelse av prosjektet med hensyn til å konsolidere knutepunktene ved å danne et eget styre for nettverket. Derfor foreslår evalueringen forskjellige strategier som vil styrke en konsolidering av RIM.

Igjen en gang takk for muligheten til på nært hold å bli kjent med denne erfaringen som er enestående i Latin-Amerikas kvinnebevegelse. Den er et eksempel på demokratisering av dets folk, å styrke kvinnebevegelsen ved å lansere et nytt tema til regionens handlingsprogram: biblioteksvitenskap og feminisme, et tema knyttet til desentraliseringen av informasjonen som produseres av og om kvinner ut fra et kjønnsperspektiv.

